

Diagram 52. Wollstonecrafts kritikk av økonomisk ulikhet.

Wollstonecraft har ikke formulert noe omfattende program for omfordeling av eiendom, men hun kritiserer arveordninger som bidrar til at et lite fåtall får privilegier og stor rikdom uten å måtte løfte en finger (Wollstonecraft, 1792/2003, s. 117).

Ut fra lignende betraktninger tar Kant til orde for at offentlige myndigheter har en ubetinget plikt til å forsørge fattige borgere (Kant, *MM*, 6:325–326). Statens oppgave er som nevnt å beskytte vår iboende rett til frihet. Den skal sørge for at alle voksne borgere kan omgås som gjensidig uavhengige. Siden staten har denne oppgaven, kan den ikke tillate at fattige borgere lever på de rikes nåde. Skal alle borgere være frie og like, må staten omfordele ressurser fra de som har, til de som ikke har.

20.2 Likestilling

I motsetning til Kant regnes Wollstonecraft ofte som en feministisk pioner. Hun ble berømt i sin egen samtid da hun, som den første i

rekken, tok de franske revolusjonære i forsvar mot kritikk fremmet av den britiske filosofen og politikeren Edmund Burke. Dette forsvaret formulerte hun i skriftet *A Vindication of the Rights of Man* (1790). I dag er hun kjent vel så mye for *A Vindication of the Rights of Woman* (1792), der hun argumenterer for at revolusjonen ikke kan begrense seg til å kjempe for at alle voksne menn skal få like rettigheter. Kvinner må også regnes med og gis mulighet til å fungere som fullverdige borgere.

Wollstonecrafts kritikk av store klasseforskjeller spiller også en viktig rolle i hennes forsvar for kvinners rettigheter. Skal vi oppnå reell likestilling mellom kjønnene, er det utilstrekkelig at kvinner bare tilkjennes de samme politiske rettighetene som menn. Det er også viktig at de er økonomisk selvstendige. Økonomisk selvstendighet er en betingelse for å være reelt uavhengig. For å kunne nyte den friheten alle mennesker har et iboende krav på, må kvinner kunne stå på egne ben. Uten egne økonomiske midler vil de forbli avhengige av sine ektemenns gavmildhet eller andre former for støtte (Wollstonecraft, 1792/2003, s. 219).

Men hva skal til for at kvinner og menn blir likestilte og gjensidig uavhengige parter? Bør vi trakte etter kjønnsbalanse på alle studier og i alle deler av arbeidslivet? Eller er det greit med kjønnsdelt arbeidsdeling så lenge typiske kvinneyrker eller -oppgaver ikke er forbundet med lavere status eller lønn?

Det er vanlig å skille mellom **likhetsfeminister** og **forskjellsfeminister**. Begge typene feminister er opptatt av at kvinner og menn skal anerkjennes som likeverdige samfunnsborgere,